ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

The Relationship Between Creative Leadership of School Administrators and Teamwork of Teachers Under The Secondary Education Service Area Office Sisaket Yasothon

ปิยะพงษ์ ป้องกัน พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง และสมาน อัศวภูมิ

Piyapong Pongkun, Pongsak Thongpanchang and Saman Asawapoom

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Master of Education Degree Educational Administration Sisaket Rajabhat University

E-Mail: piyapong@ssk.ac.th

Received: July 29, 2024; Revised September 7, 2024; Accepted: September 8, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู 2) ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาและ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 346 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธรโดยภาพรวม มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามการรับรู้ของครูอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารทีมงาน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

2. ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมมีการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ด้านการยอมรับนับถือ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา การทำงานเป็นทีมของครู

Abstract

This research has the objective to study the level of creative leadership of school administrators according to perception of teachers. Study the level teamwork of teachers under the secondary education service area office Sisaket Yasothon. and studying the relationship between the creative leadership of school administrators and teamwork of teachers under the secondary education service area office Sisaket Yasothon. The sample group used in this study is

representative of the population. teachers in educational institutions Under the the secondary education service area office Sisaket Yasothon totaling 346 people. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table and obtained through multi-stage sampling. The tool used to collect data was a questionnaire. The questionnaire has a reliability coefficient of 0.98. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The result findings were as follows.

1. School administrators in the Sri Saket-Yasothon Secondary Education Service Area, as perceived by teachers, generally exhibit a high level of creative leadership. The aspect of team management received the highest rating.

2. Teachers in schools under the Sri Saket-Yasothon Secondary Education Service Area, overall, demonstrate a high level of teamwork. The aspect of respect and acceptance received the highest rating.

3. The relationship between creative leadership of school administrators and teamwork of teachers under the secondary education service area office Sisaket Yasothon was rated at the high positive correlation for overall aspect and was presented statistical significance at 0.01.

Keywords: creative leadership of school administrators, Teamwork of teachers

บทนำ

ในโลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่นในปัจจุบันนี้สังคมต้องการสิ่งใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศ การสร้างสรรค์ เป็นการดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนหรือการพัฒนาของเดิมให้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นที่จะมีความสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มี ความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา (รัษฎากรณ์ อัครจันทร์, 2560)

การทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม อย่างไรก็ตามในการทำงานหรือดำเนินการตามกระบวนการบริหาร ไม่อาจประสบความสำเร็จได้ หากปราศจากความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในหน่วยงานที่เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน หรือการทำงานเป็นทีม ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้บริหารและครูควรสนใจ และให้ความสำคัญต่อการศึกษาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นแนวทางหลักที่จะส่งเสริมการทำงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิผลของการทำงานสูงสุด (ไพโรจน์ บาลัน, 2551)

จากแนวคิดดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในการบริหารงานภายในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าแผนการศึกษาแห่งชาติจะมีเป้าหมายที่ชัดเจน แต่การนำไปปฏิบัติยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญ ประเด็นที่น่าสนใจคือบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาของครูและนักเรียน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกจากนี้ การทำงานเป็นทีมของครูก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน เพราะการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ครูสามารถ

แบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ และร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อสร้างทีมทำงานที่มีประสิทธิภาพให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
2. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 3,456 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากประชากร 3,456 คน จะได้ขนาดของตัวอย่างจำนวน 346 คน จากนั้นกำหนดจำนวนของตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนในแต่ละขนาดของสถานศึกษา แล้วใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการทำงานเป็นทีมของครู เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แยกออกเป็น การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา การทดสอบค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถาม แต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหาตรวจสอบด้วยเทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่าได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try–Out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .98

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแปลผลของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยใช้สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้เกณฑ์ดังนี้ (Hinkle, William and Stephen, 1998)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .90-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .71-.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .51-.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .31-.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00-.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน (n=346)	ร้อยละ
1. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	9	2.60
ขนาดกลาง	119	34.40
ขนาดใหญ่	64	18.50
ขนาดใหญ่พิเศษ	154	44.50
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	164	47.40
ระหว่าง 10–15 ปี	86	24.90
มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	96	27.70
รวม	**346**	**100.00**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 346 คน ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 44.50 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.40 สถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 18.50 และสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 2.60 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.40 รองลงมาคือประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.70 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.90 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านความยืดหยุ่น	4.20	.64	มาก
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.21	.68	มาก
3. ด้านการสร้างแรงจูงใจ	4.21	.73	มาก
4. ด้านการบริหารทีมงาน	4.23	.70	มาก
5. ด้านการแก้ไขปัญหา	4.20	.69	มาก
รวม	**4.21**	**.65**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทีมงาน ($\bar{x}$ = 4.23, S = .70) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x}$ = 4.21, S = .68) ด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\bar{x}$ = 4.21, S = .73) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{x}$ = 4.20, S = .64) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการแก้ไขปัญหา ($\bar{x}$ = 4.21, S = .65)

3. วิเคราะห์ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. การมีเป้าหมายเดียวกัน	4.34	.56	มาก
2. การสื่อสารที่ดี	4.26	.63	มาก
3. การไว้วางใจ	4.32	.62	มาก
4. การมีส่วนร่วม	4.29	.66	มาก
5. การยอมรับนับถือ	4.40	.62	มาก
รวม	**4.32**	**.58**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{x}$ = 4.40, S = .62) ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ($\bar{x}$ = 4.34, S = .56) ด้านการไว้วางใจ ($\bar{x}$ = 4.32, S = .62) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x}$ = 4.29, S = .66) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสารที่ดี ($\bar{x}$ = 4.26, S = .63)

4. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{total}
X_1	0.74**	0.77**	0.77**	0.74**	0.67**	**0.79****
X_2	0.72**	0.77**	0.75**	0.74**	0.64**	**0.78****
X_3	0.72**	0.77**	0.73**	0.72**	0.60**	**0.76****
X_4	0.78**	0.82**	0.78**	0.77**	0.66**	**0.82****
X_5	0.78**	0.83**	0.79**	0.79**	0.67**	**0.83****
X_{total}	**0.79****	**0.84****	**0.81****	**0.80****	**0.69****	**0.84****

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันระดับสูงในทิศทางบวก (r_{xy} = 0.84) เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot}) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาแต่ละด้าน (Y_{tot}) พบว่ามีความสัมพันธ์กันระดับสูงใน ทิศทางบวก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้การสื่อสารที่ดี (Y_2) (r_{xy} = 0.84) การไว้วางใจ (Y_3) (r_{xy} = 0.81) การมีส่วนร่วม (Y_4) (r_{xy} = 0.80) และการมีเป้าหมายเดียวกัน (Y_1) (r_{xy} = 0.79) มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางในทิศทางบวก จำนวน 1 ด้าน คือการยอมรับนับถือ (Y_5) (r_{xy} = 0.69)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.21, S = .65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทีมงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.23, S = .70) รองลงมาคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x}$ = 4.21, S = .68) ด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\bar{x}$ = 4.21, S = .73) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{x}$ = 4.20, S = .64) และด้านการแก้ไขปัญหา ($\bar{x}$ = 4.20, S = .69) ตามลำดับ

2. ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.32, S = .58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{x}$ = 4.40, S = .62) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ($\bar{x}$ = 4.34, S = 0.56) ด้านการไว้วางใจ ($\bar{x}$ = 4.32, S = .62) ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x}$ = 4.29, S = .66) และด้านการสื่อสารที่ดี ($\bar{x}$ = 4.26, S = .63) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันสูงในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวก เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยคือ ด้านการแก้ปัญหา ด้านการบริหารทีมงาน ด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการสร้างแรงจูงใจ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จากผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำมีความสำคัญสูงสุดในทุกระดับขององค์กร ซึ่งมีผลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง และดำเนินตามนโยบายขององค์กร โดยในปัจจุบันจะเห็นว่าผู้บริหารยุคใหม่มีวิธีการที่แสดงออกถึงความสามารถในการจูงใจ ประสานงานกับบุคลากรและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบงกช วิจบ (2560) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกในองค์กรมาทำงานร่วมกันเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน สนับสนุนช่วยเหลือกัน ใช้ความรู้ทักษะประสบการณ์ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถ บุคลากรในองค์กรมีภาระหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกัน แต่ต้องขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อม ๆ กันด้วยความร่วมมือ ร่วมใจ ความสามัคคี เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลำเทียน เฝ้าอาจ (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราดโดยรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอริศษรา อุ่มสิน (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า โดยรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การทำงานในองค์กรจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กร ในการไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่วางไว้ร่วมกัน การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร โดยการทำงานเป็นทีมจะดึงเอาความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีอยู่ออกมา ให้เป็นความสามารถของทีม เป็นการสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างกันอีกทั้งช่วยแก้ปัญหาได้ดีกว่าการทำงานคนเดียวซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเตชินณ์ อินทบำรุง (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับมาก และเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวก กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในด้านการแก้ปัญหา เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างหลากหลาย ถูกต้อง เหมาะสม วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาที่ชัดเจน และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว รวมถึงความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน ทำให้การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานบรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาอย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สมาน อัศวภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณาคำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดีจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อให้ได้เครื่องมือการวิจัยที่มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

ขวัญฤทัย ภู่สาระ. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต** 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2562.

เตชินณ์ อินทบำรุง. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต** 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2560.

บงกช วิจบ. **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดปราจีนบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต** 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. 2556.

ไพโรจน์ บาลัน. **ทักษะการบริหารทีม.** กรุงเทพฯ: แอคทีฟพรินท์ จำกัด, 2551.

รัชฎากรณ์ อัครจันทร์. **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2560.

ลำเทียน เฝ้าอาจ. **การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559.

อริศษรา อุ่มสิน. **การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต** 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2560.

Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. “Determining sample size for research Activities” **Education and Psychological Measurement.** 30, 3 (September 1970): 607-610.

Hinkle, D. E., William, W., and Stephen, G. J. **Applied statistics for the behavioral sciences.** 4th ed. Houghton Mifflin, 1998.